

ЗАКОН

О ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Право грађана на локалну самоуправу остварује се непосредно и преко слободно изабраних представника, управљањем јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво.

Локална самоуправа остварује се у општини, граду и граду Београду (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе).

Страни држављани могу имати поједина права у остваривању локалне самоуправе под условима и на начин утврђен законом.

Грађани који имају бирачко право и пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе, управљају пословима локалне самоуправе, у складу с Уставом, законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Члан 2.

Јединици локалне самоуправе може се законом поверити обављање појединих послова из оквира права и дужности Републике.

Јединици локалне самоуправе може се прописом органа територијалне аутономије поверити обављање појединих послова из оквира права и дужности територијалне аутономије.

За обављање поверених послова средства обезбеђује Република, односно територијална аутономија.

Члан 3.

У пословима изворног делокруга, јединица локалне самоуправе доноси прописе самостално, у складу са својим правима и дужностима утврђеним Уставом, законом, другим прописом и статутом.

У повереним пословима, јединица локалне самоуправе доноси прописе и друге акте и обавља управне радње на основу и у оквиру овлашћења датог законом, односно прописом територијалне аутономије којим јој се одређени послови поверавају.

Члан 4.

Јединица локалне самоуправе одговорна је за квалитетно и ефикасно обављање изворних и поверених послова.

У вршењу изворних послова јединица локалне самоуправе може бити ограничена само у случајевима и под условима утврђеним законом, у складу с Уставом.

Члан 5.

Јединица локалне самоуправе финансира се из изворних и уступљених прихода, утврђених овим законом, као и из допунских средстава.

Члан 6.

Јединица локалне самоуправе за остваривање својих права и дужности и за задовољавање потреба локалног становништва може основати предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу, у складу са законом и статутом.

Јединица локалне самоуправе може уговором, на начелима конкуренције и јавности, поверити правном или физичком лицу обављање послова из става 1. овог члана.

Члан 7.

Ради задовољавања општих, заједничких и свакодневних потреба становништва на одређеном подручју, јединица локалне самоуправе може да образује месну заједницу или други облик месне самоуправе, у складу са законом и статутом.

Члан 8.

Односи државних органа и органа територијалне аутономије са органима јединице локалне самоуправе заснивају се на правима и обавезама који су утврђени Уставом и законом.

Члан 9.

Локална самоуправа ужива правну заштиту у складу с уставом и законом.

Члан 10.

Основни правни акт јединице локалне самоуправе је статут.

Статутом се уређују нарочито: права и дужности јединице локалне самоуправе и начин њиховог остваривања, број одборника скупштине јединице локалне самоуправе, организација и рад органа и служби, начин управљања

грађана пословима из надлежности јединице локалне самоуправе, оснивање и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе, услови за покретање грађанске иницијативе и друга питања од значаја за јединицу локалне самоуправе.

Члан 11.

Јединица локалне самоуправе има својство правног лица.

Члан 12.

Јединице локалне самоуправе сарађују и удружују се ради остваривања заједничких циљева, планова и програма развоја, као и других потреба од заједничког интереса.

Јединице локалне самоуправе могу оснивати своја удружења, у складу са Уставом и законом.

Јединице локалне самоуправе могу сарађивати и удруживати се у међународне организације локалне власти и сарађивати са јединицама локалне самоуправе других држава, у складу са Уставом и законом уз сагласност Владе Републике Србије (у даљем тексту: *Влада*).

Органи јединица локалне самоуправе могу сарађивати са невладиним организацијама, хуманитарним организацијама и другим организацијама, у интересу јединице локалне самоуправе и становника са свог подручја.

Члан 13.

Јединица локалне самоуправе може имати своје симболе и празник, у складу са законом и статутом.

II ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Оснивање и територија јединице локалне самоуправе

Члан 14.

Оснивање и укидање јединице локалне самоуправе, утврђивање њене територије и седишта, мењање граница и седишта уређује се законом, уз претходно прибављено мишљење грађана, скупштина јединица локалне самоуправе којих се те промене тичу, као и надлежног органа територијалне аутономије за јединице локалне самоуправе на њеној територији.

Члан 15.

Територију јединице локалне самоуправе чини подручје једног или више насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав.

Територија за коју се оснива јединица локалне самоуправе представља природну и географску целину, економски повезан простор, који поседује развијену и изграђену комуникацију међу насељеним местима, са седиштем као гравитационим центром.

2. Правни статус јединице локалне самоуправе

2.1. Општина

Члан 16.

Општина је основна територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа.

Члан 17.

Општина статутом и другим општим актом ближе уређује начин, услове и облике остваривања послова из њеног изворног делокруга.

2.1.1. Изворни делокруг

Члан 18.

Општина је одговорна да, преко својих органа, у складу са Уставом и законом:

- 1) доноси програме развоја;
- 2) доноси урбанистичке планове;
- 3) доноси буџет и завршни рачун;
- 4) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (пречишћавање и дистрибуција воде, производња и снабдевање паром и топлим водом, линијски градски и приградски превоз путника у друмском саобраћају, одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија, уређивање, одржавање и коришћење пијаца, паркова, зелених, рекреационих и других јавних површина, јавних паркиралишта, јавна расвета, уређивање и одржавање гробаља и сахрањивање и др.), као и организационе, материјалне и друге услове за њихово обављање;
- 5) стара се о одржавању стамбених зграда и безбедности њиховог коришћења и утврђује висину накнаде за одржавање стамбених зграда;
- 6) спроводи поступак исељења бесправно усељених лица у станове и заједничке просторије у стамбеним зградама;

7) доноси програме уређења грађевинског земљишта, уређује и обезбеђује вршење послова уређења и коришћења грађевинског земљишта и утврђује висину накнаде за уређивање и коришћење грађевинског земљишта;

8) уређује и обезбеђује коришћење пословног простора којим управља, утврђује висину накнаде за коришћење пословног простора и врши надзор над коришћењем пословног простора;

9) стара се о заштити животне средине, доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и својим интересима и специфичностима и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине;

10) уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, рехабилитацију и реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање локалним и некатегорисаним путевима, као и улицама у насељу;

11) уређује и обезбеђује посебне услове и организацију ауто–такси превоза путника;

12) уређује и обезбеђује организацију превоза у линијској пловидби који се врши на територији општине, као и одређује делове обале и воденог простора на којима се могу градити хидрограђевински објекти и постављати пловни објекти;

13) оснива робне резерве и утврђује њихов обим и структуру, уз сагласност надлежног министарства, ради задовољавања потреба локалног становништва;

14) оснива установе и организације у области основног образовања, културе, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, дечје и социјалне заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање;

15) организује вршење послова у вези са заштитом културних добара од значаја за општину, подстиче развој културно–уметничког аматеризма и ствара услове за рад музеја и библиотека и других установа културе чији је оснивач;

16) организује заштиту од елементарних и других већих непогода и заштиту од пожара и ствара услове за њихово отклањање, односно ублажавање њихових последица;

17) доноси основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта и стара се о њиховом спровођењу, одређује ерозивна подручја, стара се о коришћењу пашњака и одлучује о привођењу пашњака другој култури;

18) уређује и утврђује начин коришћења и управљања изворима, јавним бунарима и чесмама, утврђује водопривредне услове, издаје водопривредне сагласности и водопривредне дозволе за објекте локалног значаја;

19) стара се и обезбеђује услове за очување, коришћење и унапређење подручја са природним лековитим својствима;

20) подстиче и стара се о развоју туризма на својој територији и утврђује висину боравишне таксе;

21) стара се о развоју и унапређењу угоститељства, занатства и трговине, уређује радно време, места на којима се могу обављати одређене делатности и друге услове за њихов рад;

22) користи средства у државној својини и стара се о њиховом очувању и увећању;

23) уређује и организује вршење послова у вези са држањем и заштитом домаћих и егзотичних животиња;

24) организује вршење послова правне заштите својих права и интереса;

25) образује органе, организације и службе за потребе општине и уређује њихову организацију и рад;

26) подстиче и помаже развој задругарства;

27) организује, по потреби, службу правне помоћи грађанима;

28) стара се о заштити и остваривању личних и колективних права националних мањина и етничких група;

29) утврђује језике и писма националних мањина који су у службеној употреби на територији општине;

30) обезбеђује јавно информисање од локалног значаја;

31) прописује прекршаје за повреде општинских прописа;

32) образује инспекцијске службе и врши инспекцијски надзор над извршењем прописа и других општих аката из надлежности општине;

33) уређује организацију и рад мировних већа;

34) уређује и обезбеђује употребу имена, грба и другог обележја општине;

35) обавља и друге послове од непосредног интереса за грађане, у складу с Уставом, законом и статутом.

2.1.2. Поверени послови

Члан 19.

Општини се законом може поверити обављање одређених послова из оквира права и дужности Републике, а прописом територијалне аутономије обављање одређених послова из оквира права и дужности облика територијалне аутономије. Поверавање ових послова врши се свим или појединим општинама у интересу ефикаснијег и рационалнијег остваривања права и дужности грађана и задовољавања њихових потреба од непосредног интереса.

Средства за обављање поверених послова обезбеђују се у складу са врстом и обимом послова.

Члан 20.

Општина обавља као поверене послове поједине послове инспекцијског надзора из области промета робе и услуга, пољопривреде, водoprивреде и шумарства и друге инспекцијске послове у складу са законом.

2.2. Град

Члан 21.

Град је територијална јединица локалне самоуправе утврђена законом на чијој територији се оснивају две или више градских општина.

Одредбе овог закона које се односе на општину примењују се и на град, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 22.

Град обавља изворне послове општине, као и поверене послове из оквира права и дужности Републике и облика територијалне аутономије.

Члан 23.

Статутом града одређују се градске општине и утврђује које послове обавља град, а које градска општина, утврђују органи градских општина, уређују односи органа града и органа градских општина и друга питања од значаја за функционисање града.

2.3. Град Београд

Члан 24.

Положај града Београда уређује се посебним законом.

3.Органи јединица локалне самоуправе

3.1. Општина

Члан 25.

Органи општине су: скупштина општине, председник општине и општинско веће.

3.1.1. Скупштина општине

Члан 26.

Скупштина општине је представнички орган који врши основне функције локалне власти, утврђене уставом, законом и статутом.

Скупштину општине чине одборници, које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са законом и статутом општине.

Члан 27.

Број одборника у скупштини општине утврђује се статутом општине, с тим што не може бити мањи од 19, ни већи од 75.

Члан 28.

Одборник не може бити запослени у општинској управи и лице које именује, односно поставља скупштина општине.

Ако запослени у општинској управи буде изабран за одборника, права и обавезе по основу рада мирују му док траје његов одборнички мандат.

Лицима која именује или поставља скупштина општине избором за одборника престаје дужност на коју су именовани или постављени.

Члан 29.

Одборници се бирају на четири године.

Члан 30.

Скупштина општине, у складу са законом:

- 1) доноси статут општине и пословник скупштине;
- 2) доноси буџет и завршни рачун општине;
- 3) доноси програм развоја општине и појединих делатности;
- 4) доноси урбанистички план општине и уређује коришћење грађевинског земљишта;
- 5) доноси прописе и друге опште акте;
- 6) расписује општински референдум и референдум на делу територије општине, изјашњава се о предлозима садржаним у грађанској иницијативи и утврђује предлог одлуке о самодоприносу;
- 7) оснива службе, комунална јавна предузећа, установе и организације, утврђене статутом општине и врши надзор над њиховим радом;
- 8) именује и разрешава управни и надзорни одбор, поставља и разрешава директоре комуналних јавних предузећа, установа, организација и служби, чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте, у складу са законом;
- 9) бира председника скупштине и заменика председника скупштине и, на предлог председника општине, бира општинско веће;
- 10) поставља и разрешава секретара скупштине;

- 11) поставља и разрешава начелника општинске управе, односно начелнике управа, на предлог председника општине;
- 12) утврђује општинске таксе и друге локалне приходе који јој по овом закону припадају;
- 13) утврђује накнаду за уређивање и коришћење грађевинског земљишта;
- 14) доноси акт о јавном задуживању општине;
- 15) прописује радно време угоститељских, трговинских и занатских објеката;
- 16) даје мишљење о републичком, покрајинском и регионалном просторном плану;
- 17) даје мишљење о законима којима се уређују питања од интереса за локалну самоуправу;
- 18) покреће поступак за заштиту права локалне самоуправе пред Уставним судом;
- 19) даје сагласност на употребу имена, грба и другог обележја општине;
- 20) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 31.

Скупштина општине одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја одборника. Одлуке се доносе већином гласова присутних одборника, уколико законом или статутом није другчије одређено.

О доношењу статута одлучује се већином гласова од укупног броја одборника.

Члан 32.

Седницу скупштине општине сазива председник скупштине, по потреби, а најмање једном у три месеца.

Седница скупштине општине се може сазвати и на предлог овлашћеног предлагача, под условима и у року који су утврђени статутом општине.

Члан 33.

Седнице скупштине општине су јавне.

Скупштина општине може одлучити да седница скупштине не буде јавна из разлога безбедности и других разлога утврђених законом и статутом.

Члан 34.

Скупштина општине оснива стална или повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности.

Радна тела дају мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси скупштина општине и обављају друге послове утврђене статутом општине.

Број радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврђују се статутом општине.

Члан 35.

Одборник не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници скупштине и радних тела.

Члан 36.

Скупштина општине има председника скупштине.

Председник скупштине организује рад скупштине општине, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове утврђене законом и статутом општине.

Председник скупштине бира се из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника скупштине општине.

Председник скупштине може бити разрешен и пре истека времена за које је изабран, на исти начин на који је биран.

Члан 37.

Председник скупштине има заменика који га замењује у случају његове одсутности, спречености да обавља своју дужност или на основу посебног овлашћења.

Заменик председника скупштине бира се и разрешава на исти начин као и председник скупштине.

Члан 38.

Скупштина општине има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница скупштине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Секретар скупштине се поставља, на предлог председника скупштине, на четири године и може бити поново постављен.

За секретара скупштине општине може бити постављено лице са завршеним правним факултетом, положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина општине може, на предлог председника скупштине, разрешити секретара и пре истека мандата.

Члан 39.

Начин припреме, вођење и рад седнице скупштине општине и друга питања везана за рад скупштине уређују се њеним пословником.

3.1.2. Председник општине

Члан 40.

Извршну функцију у општини врши председник општине.

Председник општине бира се на време од четири године, непосредним и тајним гласањем.

Начин избора и престанка мандата председника општине пре истека времена на који је изабран уређује се законом.

Председник општине не може бити одборник скупштине општине.

Председник општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник општине именује и разрешава заменика уз сагласност скупштине општине.

Председник општине председава општинским већем.

Члан 41.

Председник општине:

- 1) представља и заступа општину;
- 2) непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката скупштине општине;
- 3) предлаже одлуке и друге акте које доноси скупштина, као и начин решавања питања о којима одлучује скупштина општине;
- 4) стара се о извршавању поверених послова из оквира права и дужности Републике, односно облика територијалне аутономије;
- 5) усмерава и усклађује рад општинске управе;
- 6) предлаже постављење и разрешење начелника општинске управе, односно начелника управе за поједине области;
- 7) наредбодавац је за извршење буџета;

8) доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, статутом или одлуком скупштине;

9) врши и друге послове утврђене статутом и другим актима општине.

Члан 42.

Председнику општине престаје мандат пре истека времена на које је биран:

1) када поднесе оставку;

2) ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци;

3) ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности;

4) ако му престане југословенско држављанство;

5) ако врши послове који су овим законом одређени као неспојиви са функцијом председника општине;

6) ако му престане пребивалиште на територији општине;

7) у другим случајевима предвиђеним овим законом.

Изузев због разлога садржаних у тачки 7) става 1. овог члана, престанак мандата председника општине утврђује, на основу исправе којом се потврђују разлози за престанак мандата, министарство надлежно за послове локалне самоуправе, а констатује скупштина општине. Због поднете оставке престанак мандата председника општине констатује скупштина општине.

Престанак мандата председника општине повлачи престанак мандата заменика председника општине.

Кад председнику општине престане мандат пре истека времена на које је биран, његову функцију врши председник скупштине општине док нови председник општине не ступи на дужност.

Председник Народне скупштине расписује, у року од 15 дана од престанка мандата председника општине, изборе за председника општине ако до истека мандата председника општине није остало мање од шест месеци.

Председник општине може бити опозван и пре истека мандата на који је биран.

Предлог за опозив председника општине могу поднети најмање 10 процената бирачког тела, скупштина општине већином гласова од укупног броја одборника, односно Влада уколико оцени да се поверени послови не обављају у складу са законом.

О предлогу за опозив изјашњавају се бирачи непосредно, тајним гласањем.

Члан 43.

Општинско веће је орган који усклађује остваривање функција председника општине и скупштине општине и врши контролно-надзорну функцију над радом општинске управе.

Општинско веће чини до 11 чланова, које, на предлог председника општине, бира скупштина општине, већином гласова од укупног броја одборника, на период од четири године.

Заменик председника општине је члан општинског већа по функцији.

Члан општинског већа може бити разрешен на исти начин на који се бира, на предлог председника општине или најмање једне трећине одборника.

Уколико предлог председника општине за избор истог члана општинског већа буде два пута одбијен, скупштина општине може донети одлуку о избору члана општинског већа без тог предлога.

Члан 44.

Општинско веће:

- 1) утврђује предлог одлуке о буџету општине;
- 2) врши надзор над радом општинске управе, поништава или укида акте општинске управе који нису у сагласности са законом, статутом и другим општим актом или одлуком коју доноси скупштина општине;
- 3) решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација из изворног делокруга општине;
- 4) помаже председнику општине у вршењу других послова из његове надлежности;

3.2. Град

Члан 45.

Органи града су: скупштина града, градоначелник и градско веће.

Члан 46.

Органи града обављају послове предвиђене овим законом за органе општине, као и друге послове утврђене законом и статутом града.

Одредбе овог закона које се односе на председника општине примењују се на градоначелника.

Одредбе овог закона, које се односе на општинско веће, примењују се на градско веће.

Члан 47.

Скупштину града сачињавају одборници чији се број утврђује статутом града, с тим што њихов број не може бити већи од 90.

4. Општинска управа

Члан 48.

Општинска управа:

- 1) припрема нацрте прописа и других аката које доноси скупштина општине и председник општине;
- 2) извршава одлуке и друге акте скупштине општине и председника општине;
- 3) решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација из изворног делокруга општине;
- 4) обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката скупштине општине;
- 5) извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено општини;
- 6) обавља стручне и друге послове које утврди скупштина општине и председник општине.

Члан 49.

Општинска управа образује се као јединствена служба, а могу се образовати и општинске управе за поједине области у општинама са преко 50.000 становника.

Члан 50.

Општинском управом, као јединственом службом, руководи начелник.

За начелника општинске управе може бити постављено лице које има завршен правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци.

Општинска управа може имати организационе јединице за вршење сродних управних, стручних и других послова.

Члан 51.

Кад се општинска управа организује у више управа, радом управе руководи начелник.

За начелника управе може бити постављено лице које има одговарајући факултет, у односу на делокруг управе, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци.

У оквиру управе, за вршење сродних послова, могу се образовати унутрашње организационе јединице.

Члан 52.

Начелника општинске управе, односно управе за поједине области поставља скупштина општине на предлог председника општине.

Руководиоце организационих јединица у управи поставља начелник.

Члан 53.

Начелник за свој рад и рад управе одговара скупштини општине и председнику општине у складу са статутом општине и одлуком скупштине општине о општинској управи.

Члан 54.

У општинској управи може се поставити главни архитекта општине који:

1) покреће иницијативе за израду урбанистичких планских аката, као и за њихове измене и допуне;

2) даје упутство при изради архитектонских пројеката у циљу заштите архитектонских вредности и очувања амбијенталних вредности појединих градских делова и објеката;

3) сарађује са установама заштите непокретних културних добара и заштите природних добара посебних вредности;

4) даје мишљење на архитектонске пројекте од великог значаја за општину и врши друге послове утврђене актом о организацији општинске управе.

Главног архитекту поставља и разрешава председник општине.

У општинској управи могу се, у складу са законом, поставити и други главни стручњаци за поједине области (примарна здравствена заштита, заштита животне средине, пољопривреда и др.).

Члан 55.

Статутом општине може се за вршење послова општине предвидети коришћење услуга општинског менаџера.

Услови и начин коришћења услуга менаџера утврђују се уговором који за општину закључује председник општине са општинским менаџером.

Члан 56.

Менаџер у оквиру својих послова, посебно:

- 1) предлаже пројекте којима се подстиче економски развој и задовољавају потребе грађана и обезбеђује заштита животне средине;
- 2) подстиче предузетничке иницијативе и стварање приватно-јавних аранжмана и партнерстава;
- 3) подстиче и координира инвестициона улагања и привлачење капитала;
- 4) иницира измене и допуне прописа који отежавају пословне иницијативе.

Члан 57.

Акт о организацији општинске управе доноси скупштина општине на предлог председника општине.

Акт о унутрашњој организацији и систематизацији општинске управе доноси начелник уз сагласност председника општине.

Члан 58.

Општинска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решењем извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи мандатну казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за који је тај орган надлежан;
- 6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком скупштине општине.

Члан 59.

У поступку пред општинском управом, у коме се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку.

Члан 60.

Општинско веће решава сукоб надлежности између општинске управе и других предузећа, организација и установа кад на основу одлуке скупштине општине одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака, као и између општинских управа за поједине области.

Начелник општинске управе, односно начелник управе за поједине области решава сукоб надлежности између унутрашњих организационих јединица.

Члан 61.

Послове општинске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему, положен стручни испит за рад у органима државне управе и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Члан 62.

О изузећу начелника општинске управе, односно начелника управе за поједине области решава председник општине.

О изузећу службеног лица у општинској управи решава начелник.

Члан 63.

У национално мешовитим општинама оснива се савет за међунационалне односе који чине представници свих националних и етничких заједница.

Национално мешовитим општинама, у смислу овог закона, сматрају се општине у којима једна национална заједница чини више од 5% од укупног броја становника или све заједнице чине више од 10% према последњем попису становништва у Републици Србији.

Представнике у савету за међунационалне односе могу имати заједнице са више од 1% учешћа у укупном становништву општине.

Савет разматра питања остваривања, заштите и унапређивања националне равноправности, у складу са законом и статутом.

Савет о својим ставовима и предлозима обавештава скупштину општине која је дужна да се о њима изјасни на првој наредној седници, а најкасније у року од 30 дана.

Скупштина општине је дужна да предлоге свих одлука које се тичу права националних и етничких заједница претходно достави на мишљење савету за међунационалне односе.

Савет за међунационалне односе има право да пред Уставним судом покрене поступак за оцену уставности и законитости одлуке или другог општег акта скупштине општине ако сматра да су њима непосредно повређена права националних и етничких заједница представљених у савету за међунационалне односе и право да под истим условима пред Управним судом покрене поступак за оцену сагласности одлуке или другог општег акта скупштине општине са статутом општине.

Делокруг, састав и начин рада савета за међунационалне односе уређује се одлуком скупштине општине, у складу са статутом.

5. Градска управа

Члан 64.

У градовима се образују градске управе за поједине области.

Одредбе овог закона о општинској управи сходно се примењују на градску управу.

III НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 65.

Облици непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе су: грађанска иницијатива, збор грађана и референдум.

Облици непосредне самоуправе из става 1. овог члана уређују се законом и статутом.

Члан 66.

Грађани путем грађанске иницијативе предлажу скупштини јединице локалне самоуправе доношење акта којим ће се уредити одређено питање из изворног делокруга, промену статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом и статутом.

О предлогу из става 1. овога члана, скупштина је дужна да одржи расправу и да достави образложен одговор грађанима у року од 60 дана од добијања предлога.

Статутом јединице локалне самоуправе утврђује се број потписа грађана потребан за пуноважно покретање грађанске иницијативе, који не може да буде мањи од 10% бирача.

Члан 67.

Збор грађана се сазива за део територије јединице локалне самоуправе утврђен статутом.

Збор грађана расправља и даје предлоге о питањима из надлежности органа јединице локалне самоуправе.

Збор грађана већином гласова присутних усваја захтеве и предлоге и упућује их скупштини или појединим органима и службама јединице локалне самоуправе.

Органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да у року од 60 дана од одржавања збора грађана, размотре захтеве и предлоге грађана и о њима заузму став, односно донесу одговарајућу одлуку или меру и о томе обавесте грађане.

Начин сазивања збора грађана, његов рад, као и начин утврђивања ставова збора уређује се статутом и одлуком скупштине општине.

Члан 68.

Скупштина јединице локалне самоуправе може на сопствену иницијативу да распише референдум о питањима из свога делокруга.

Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да распише референдум о питању из свога делокруга на захтев грађана у јединици локалне самоуправе, на начин утврђен законом и статутом.

Одлука путем референдума донета је ако се за њу изјаснила већина грађана која је гласала, под условом да је гласало више од половине укупног броја грађана.

Члан 69.

Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да распише референдум на делу територије јединице локалне самоуправе о питању које се односи на потребе, односно интересе становништва тога дела територије, на начин утврђен законом и статутом.

IV МЕСНА САМОУПРАВА

Члан 70.

Ради задовољавања потреба и интереса локалног становништва у селима могу се оснивати месне заједнице и други облици месне самоуправе.

Месне заједнице и други облици месне самоуправе могу се образовати и у градским насељима (кварт, четврт, реон и сл.).

Месна заједница може се оснивати и за два или више села.

Члан 71.

Скупштина јединице локалне самоуправе одлучује о образовању, подручју за које се образује и укидању месних заједница и других облика месне самоуправе.

Ова одлука доноси се већином гласова од укупног броја одборника.

Члан 72.

Статутом месне заједнице односно другог облика месне самоуправе, у складу са статутом јединице локалне самоуправе и актом о оснивању, утврђују се послови које врши, органи и поступак избора, организација и рад органа, начин одлучивања и друга питања од значаја за рад месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе.

Члан 73.

Средства за рад месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе су:

- 1) средства која јединица локалне самоуправе пренесе месној заједници, односно другом облику месне самоуправе;
- 2) средства која грађани обезбеђују самодоприносом;
- 3) средства од накнаде за услуге;
- 4) поклони и друга средства.

Месна заједница, односно други облик месне самоуправе користи средства у складу са својим програмима и плановима.

Члан 74.

Месна заједница, односно други облик месне самоуправе има својство правног лица у оквиру права и дужности утврђених статутом и одлуком о оснивању.

Члан 75.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе може се свим или појединим месним заједницама и другим облицима месне самоуправе поверити вршење одређених послова из изворног делокруга локалне самоуправе, уз обезбеђивање за то потребних средстава.

При поверавању послова полази се од тога да ли су ти послови од непосредног и свакодневног значаја за живот становника месне заједнице.

Члан 76.

Начин образовања и укидања месних заједница и других облика месне самоуправе у граду Београду утврдиће се посебним законом о граду Београду.

V ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Извори прихода

Члан 77.

Средства за финансирање изворних и поверених послова обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Средства буџета јединице локалне самоуправе обезбеђују се из изворних и уступљених јавних прихода, у складу са овим законом.

Јединици локалне самоуправе која није у могућности да током године изворним и уступљеним јавним приходима обезбеди финансирање послова, обезбеђују се допунска средства из буџета Републике.

1.1. Изворни јавни приходи

Члан 78.

Јединици локалне самоуправе припадају изворни јавни приходи остварени на њеној територији, и то:

- 1) општинске административне таксе;
- 2) локалне комуналне таксе;
- 3) боравишна такса;
- 4) накнада за коришћење грађевинског земљишта;
- 5) накнада за уређивање грађевинског земљишта;
- 6) накнада за коришћење природног лековитог фактора;
- 7) накнада за заштиту и унапређење животне средине;
- 8) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користи јединица локалне самоуправе, установа и друга организација чији је оснивач јединица локалне самоуправе;
- 9) приходи од продаје покретних ствари у државној својини које користи јединица локалне самоуправе, установа и друга организација чији је оснивач јединица локалне самоуправе;

10) приходи од концесионе накнаде за обављање комуналних делатности и прихода од других концесионих послова које јединица локалне самоуправе закључи у складу са законом;

11) приходи од камата на средства јединице локалне самоуправе;

12) новчане казне изречене у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине општине, као и одузета имовинска корист у том поступку;

13) приходи које својом делатношћу остваре општински органи, службе и организације;

14) самодопринос уведен за територију општине;

15) приходи по основу донација;

16) други локални јавни приходи утврђени законом.

1.1.1. Локалне комуналне таксе

Члан 79.

Скупштина јединице локалне самоуправе може уводити локалне комуналне таксе за коришћење права, предмета и услуга.

Члан 80.

Обвезник локалне комуналне таксе јесте корисник права, предмета и услуга за чије је коришћење прописано плаћање локалне комуналне таксе.

Члан 81.

Таксена обавеза настаје даном почетка коришћења права, предмета или услуге за чије је коришћење прописано плаћање локалне комуналне таксе.

Таксена обавеза траје док траје коришћење права, предмета или услуге.

Члан 82.

Локалне комуналне таксе не плаћају се за коришћење права, предмета и услуга од стране државних органа и организација, органа и организација територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе.

Члан 83.

Локалне комуналне таксе могу се уводити за:

- 1) коришћење простора на јавним површинама или испред пословних просторија у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности;
- 2) држање средстава за игру ("забавне игре");
- 3) приређивање музичког програма у угоститељским објектима;
- 4) коришћење рекламних паноа;
- 5) коришћење простора за паркирање друмских моторних и прикључних возила на уређеним и обележеним местима;
- 6) коришћење слободних површина за кампове, постављање шатора или друге објекте привременог коришћења;
- 7) коришћење обале у пословне и било које друге сврхе;
- 8) истицање фирме на пословном простору;
- 9) истицање и исписивање фирме ван пословног простора на објектима и просторима који припадају општини (коловози, тротоари, зелене површине, бандере и сл.);
- 10) коришћење витрина ради излагања робе ван пословних просторија;
- 11) држање и коришћење пловних постројења и пловних направа и других објеката на води, осим пристана који се користе у пограничном речном саобраћају;
- 12) држање и коришћење чамаца и сплавова на води, осим чамаца које користе организације које одржавају и обележавају пловне путеве;
- 13) држање ресторана и других угоститељских и забавних објеката на води;
- 14) држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина;
- 15) држање кућних и егзотичних животиња;
- 16) заузеће јавне површине грађевинским материјалом.

Локалне комуналне таксе из тач. 1. до 7. и 16. утврђују се у дневном износу, а из тач. од 8. до 15. утврђују се у годишњем износу.

Члан 84.

Фирма, у смислу овог закона, јесте сваки истакнути назив или име које упућује на то да правно или физичко лице обавља одређену делатност.

Ако се на једном пословном објекту налази више истакнутих фирми истог обвезника, такса се плаћа само за једну фирму.

За сваку фирму истакнуту ван пословног објекта плаћа се такса за сваку истакнуту фирму.

Члан 85.

Општина може утврдити локалне комуналне таксе у различитој висини зависно од врсте делатности, површине и техничко употребних

карактеристика објеката и по деловима територије, односно у зонама у којима се налазе објекти, предмети или врше услуге за које се плаћају таксе.

Члан 86.

Актом скупштине општине, којим се уводи локална комунална такса, утврђују се висина, олакшице, рокови и начин плаћања локалне комуналне таксе.

1.1.2. Самодопринос

Члан 87.

Одлуку о увођењу самодоприноса (у даљем тексту: одлука) доносе грађани непосредно, тајним гласањем, у складу са статутом.

Члан 88.

Одлука садржи податке који се односе на:

- 1) потребе, односно намене за које се средства прикупљају;
- 2) подручје на коме се средства прикупљају;
- 3) време за које се средства прикупљају;
- 4) укупан износ средстава која се прикупљају;
- 5) обвезнике, начин и рокове извршавања самодоприноса, као и лица која се ослобађају те обавезе;
- 6) висину самодоприноса (основица, пропорцијална стопа и др.);
- 7) начин вођења евиденције о средствима;
- 8) износ и јединицу мере прерачунавања када се самодопринос изражава у раду, превозничким и другим услугама;
- 9) начин остваривања надзора грађана у наменском коришћењу средстава;
- 10) начин враћања средстава која се остваре изнад износа који је одлуком одређен.

Члан 89.

Скупштина општине утврђује предлог одлуке на начин и по поступку превиђеном статутом општине.

Уз иницијативу за увођење самодоприноса подноси се програм којим се утврђују извори, намена и начин обезбеђивања укупних финансијских средстава за реализацију самодоприноса.

Члан 90.

Одлуку доносе грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју на коме се средства прикупљају.

Одлуку доносе и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју на коме се прикупљају средства, ако на том подручју имају непокретну имовину, а средствима се побољшавају услови коришћења те имовине.

Одлука се сматра донетом када се за њу изјасни већина од укупног броја грађана из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 91.

Одлука се објављује на начин на који се објављују акти општине.

Одлука са списком грађана на које се самодопринос односи доставља се исплатиоцу чије је седиште ван подручја на коме се средства прикупљају.

Члан 92.

Самодопринос се може изразити у новцу, роби, раду, превозничким и другим услугама, зависно од потреба и могућности грађана.

За грађане из члана 90. став 2. овог закона самодопринос се утврђује према вредности имовине, односно прихода од те имовине.

Члан 93.

Основица самодоприноса уређује се одлуком о увођењу самодоприноса.

Ако одлуком није друкчије одређено основицу самодоприноса чине зараде (плате) запослених, приходи од пољопривреде и шумарства и приходи од самосталне делатности, на које се плаћа порез на доходак грађана у складу са законом који уређује порез на доходак грађана, као и вредност имовине на коју се плаћа порез на имовину, у складу са законом који уређује порез на имовину.

Самодопринос се не може уводити на примања и имовину који су законом изузети од опорезивања.

Члан 94.

Обрачун и наплата самодоприноса врши се на начин и у роковима одређеним одлуком, осим у случају када се обрачун врши системом пореза по одбитку. У случају када се обрачун врши системом пореза по одбитку, обавеза је исплатиоца да приликом сваке исплате одговарајућег прихода, обрачуна и уплати самодопринос на тај приход.

Члан 95.

Стопа самодоприноса је пропорционална и одређује се одлуком.

Олакшице и ослобођења у плаћању самодоприноса утврђују се одлуком.

Члан 96.

У погледу начина утврђивања самодоприноса, обрачунавања, застарелости, наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе којима се уређује порез на доходак грађана.

Члан 97.

Новчана средства која се прикупљају на основу одлуке о самодоприносима који се уводи за територију општине уплаћују се у буџет општине и строго су наменског карактера.

Новчана средства која се прикупљају на основу одлуке о самодоприносима који се уводи за подручје месне заједнице уплаћују се на рачун те месне заједнице.

1.2. Уступљени јавни приходи

Члан 98.

Република уступа јединици локалне самоуправе следеће јавне приходе који се остваре на њеној територији, и то:

- 1) Порез на доходак грађана, и то на:
  - (1) приходе од пољопривреде и шумарства;
  - (2) приходе од самосталне делатности;
  - (3) приходе од непокретности;
  - (4) приходе од давања у закуп покретних ствари;
  - (5) добитке од игара на срећу;
  - (6) приходе од осигурања лица;
  - (7) остале приходе у складу са законом, и
  - (8) део пореза на зараде.
- 2) Порез на фонд зарада по стопи до 3,5%.
- 3) Порез на имовину.
- 4) Порез на наслеђе и поклон.
- 5) Порез на пренос апсолутних права.
- 6) Део пореза на промет производа и услуга, и то:

- (1) део пореза на промет производа и услуга одређеног за финансирање јавних расхода у Републици, оствареног на територији јединице локалне самоуправе, осим пореза на промет производа оствареног при увозу;
  - (2) 8% пореза на промет производа и услуга одређеног за финансирање јавних расхода у Републици, оствареног на територији општине;
  - (3) 10% пореза на промет производа и услуга одређеног за финансирање јавних расхода у Републици, оствареног на територији града;
  - (4) 15% пореза на промет производа и услуга одређеног за финансирање јавних расхода у Републици, оствареног на територији града Београда.
- 7) Накнаде за коришћење добара од општег интереса, и то:
- (1) део накнаде за коришћење минералних сировина;
  - (2) део накнаде за извађени материјал из водотока;
  - (3) део накнаде за коришћење шума;
  - (4) део накнаде за промену намене пољопривредног земљишта;
  - (5) накнада за изградњу, одржавање и коришћење локалних путева.
- 8) Накнаде за захвате у животној средини, и то:
- (1) део накнаде за загађивање животне средине;
  - (2) део накнаде за инвестиције.
- 9) Средства остварена продајом капитала у поступку приватизације, и то:
- (1) део средстава од уплата по основу продаје капитала према седишту субјекта приватизације.

Члан 99.

Посебним законом утврђује се део пореза на зараде из члана 98. тач. 1) подтач. (8), део пореза на промет из члана 98. тач. 6) подтач. (1) и годишњи обим средстава који припада јединици локалне самоуправе по основу ових прихода.

Годишњи обим средстава из става 1. овог члана по појединим јединицама локалне самоуправе утврђује се у складу са општим билансом јавних прихода и јавних расхода, полазећи, пре свега, од следећих критеријума:

- 1) величина територије јединице локалне самоуправе;
- 2) број становника;
- 3) број одељења и број објеката основних и средњих школа;
- 4) број деце обухваћене друштвеном бригом о деци и број објеката друштвене бриге о деци;
- 5) развијеност;
- 6) статус животне средине.

Законом из става 1. овог члана уређује се начин ограничавања и обуставе средстава јединици локалне самоуправе.

Члан 100.

Јединици локалне самоуправе која не оствари средства у складу са чланом 99. став 1. овог закона, из буџета Републике обезбеђују се допунска средства сразмерно до висине остварених прихода буџета Републике.

Члан 101.

Министар надлежан за послове финансија и економије прописује начин и методологију утврђивања обима средстава у смислу члана 99. овог закона и рокове и начин достављања тих података.

2. Располагање и коришћење јавних прихода јединице локалне самоуправе

Члан 102.

Јединица локалне самоуправе, у складу са законом, одлучује о висини средстава за обављање својих послова.

Члан 103.

Захтев за обезбеђење средстава у буџету јединице локалне самоуправе корисници средстава буџета подnose у року и на начин који је утврђен одлуком јединице локалне самоуправе, у складу са законом.

Корисници средстава буџета дужни су да на захтев органа јединице локалне самоуправе, а најмање једанпут годишње, подnose извештај о свом раду и остваривању програма и коришћењу средстава буџета.

Председник општине оснива локалну службу за инспекцију и ревизију у складу са законом.

На захтев надлежног министарства, а најмање једанпут годишње, јединица локалне самоуправе подноси извештај о извршавању буџета.

Члан 104.

Јединица локалне самоуправе даје сагласност на опште акте корисника буџета јединице локалне самоуправе, којима се утврђује број и структура запослених.

VI ОДНОСИ ОРГАНА РЕПУБЛИКЕ, ТЕРИТОРИЈАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ И ОРГАНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 105.

Органи Републике, територијалне аутономије и органи јединица локалне самоуправе, ради остваривања својих права и дужности, међусобно сарађују у складу с Уставом, законом и другим прописом.

Члан 106.

Органи и службе јединице локалне самоуправе у вршењу послова изворног делокруга:

1) дају органима Републике и територијалне аутономије иницијативе за уређивање односа од значаја за локалну самоуправу и за предузимање мера од значаја за решавање питања из оквира права и дужности јединице локалне самоуправе;

2) подносе представке и дају предлоге у погледу поступања органа Републике и територијалне аутономије;

3) траже мишљење од надлежног органа Републике и територијалне аутономије у вези са применом закона и других прописа који су од непосредног утицаја на развој и остваривање локалне самоуправе и за рад органа јединице локалне самоуправе;

4) учествују у припреми закона и других прописа чија је садржина од посебног значаја за остваривање и развој локалне самоуправе.

Члан 107.

У остваривању сарадње органи Републике и територијалне аутономије:

1) обавештавају органе и службе јединице локалне самоуправе, по сопственој иницијативи или на њихов захтев, о мерама које предузимају или намеравају да предузму у извршавању закона и других прописа, о заштити уставности и законитости, појавама које их нарушавају и о мерама за њихово отклањање, о остваривању права грађана на локалну самоуправу, као и о другим питањима од непосредног интереса за остваривање система локалне самоуправе и за рад органа јединице локалне самоуправе;

2) пружају стручну помоћ органима и службама јединице локалне самоуправе у вези са обављањем њихових послова, а нарочито у увођењу информационог система и информатизацији послова које врше органи и службе јединице локалне самоуправе;

3) траже извештаје, податке и обавештења о обављању послова из оквира права и дужности јединице локалне самоуправе, као и о другим питањима која су од интереса за остваривање улоге и за рад органа Републике и територијалне аутономије у области локалне самоуправе;

4) врше и друге послове у складу са законом и другим прописима.

Члан 108.

Влада може да, на предлог надлежног министарства, до одлуке Уставног суда, обустави извршење прописа или другог општег акта органа јединице локалне самоуправе, ако сматра да ће његовим извршавањем настати ненадокнадива штета, одузети или ограничити зајамчене слободе и појединачна и колективна права грађана или теже повредити општи интерес.

Влада ће донети одлуку о обустави извршења у року од 15 дана од дана када је предлог надлежног министарства поднет.

Кад задржи пропис или други општи акт органа јединице локалне самоуправе од извршења, Влада ће одмах, а најкасније у року од 15 дана од дана обуставе извршења, да покрене поступак пред Уставним судом за оцену уставности и законитости спорног општег акта.

Члан 109.

Надлежно министарство покренуће поступак за оцену уставности и законитости статута, прописа или другог општег акта јединице локалне самоуправе пред Уставним судом ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом, законом или другим републичким прописом.

Надлежни орган територијалне аутономије покренуће поступак из става 1. овог члана, ако сматра да акт није у сагласности са покрајинским прописом.

Члан 110.

Кад министарство надлежно за послове локалне самоуправе, односно надлежни орган територијалне аутономије сматра да општи акт органа јединице локалне самоуправе није у сагласности са њеним статутом, указаће на то скупштини јединице локалне самоуправе ради предузимања одговарајућих мера.

Ако скупштина јединице локалне самоуправе не поступи по предлозима органа из става 1. овог члана, министарство надлежно за послове локалне самоуправе покренуће поступак пред Врховним судом Србије и истовремено ће предложити Влади да обустави од извршења акт из става 1. овог члана, до одлуке Врховног суда Србије.

Члан 111.

Ако нађе да појединачни акт органа, односно службе јединице локалне самоуправе, против кога није обезбеђена заштита у управном спору, није у сагласности са законом или другим прописом, односно с одлуком или другим општим актом јединице локалне самоуправе, министарство надлежно за послове локалне самоуправе, односно надлежни орган територијалне аутономије

предложиће скупштини јединице локалне самоуправе да такав акт укине или поништи.

Ако скупштина не поступи у року од месец дана по предлозима органа из става 1. овог члана, министарство надлежно за послове локалне самоуправе укинуће или поништити акт из става 1. овог члана.

Члан 112.

Скупштина јединице локалне самоуправе може се распустити ако:

- 1) скупштина не заседа дуже од три месеца;
- 2) не донесе статут или буџет у року утврђеном законом.

Скупштина се распушта ако се не опозове председник општине у смислу члана 42. Закона, када је предлог за опозив поднела скупштина општине.

Члан 113.

Одлуку о распуштању скупштине јединице локалне самоуправе доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове локалне самоуправе, односно надлежног органа територијалне аутономије.

Влада констатује наступање разлога за распуштање скупштине из члана 112. став 2. овог закона.

Председник Народне скупштине расписује изборе за одборнике у року од три месеца од дана распуштања скупштине јединице локалне самоуправе. Избори се неће расписати ако је до истека мандата одборника скупштине јединице локалне самоуправе остало мање од шест месеци.

До конституисања скупштине јединице локалне самоуправе послове скупштине обавља привремени орган јединице локалне самоуправе од пет чланова, који образује Влада.

Члан 114.

Ако се у јединици локалне самоуправе не спроведу избори за одборнике или се после спроведених избора не конституише скупштина у складу са законом у року од 60 дана од дана избора, Влада образује привремени орган из члана 113. став 4. овог закона који врши послове скупштине.

Председник Народне скупштине расписаће нове изборе за скупштину јединице локалне самоуправе у року од три месеца од дана кад је требало спровести изборе, односно конституисати скупштину јединице локалне самоуправе.

Мандат одборника изабраних на изборима из става 2. овог члана, траје до истека мандата одборника скупштине јединице локалне самоуправе изабраних на редовним изборима.

VII САРАДЊА И УДРУЖИВАЊЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 115.

Јединица локалне самоуправе, њени органи и службе, као и предузећа, установе и друге организације чији је оснивач, остварују сарадњу са другим јединицама локалне самоуправе и њеним органима и службама у областима од заједничког интереса.

Јединице локалне самоуправе могу остваривати сарадњу у областима од заједничког интереса са одговарајућим јединицама локалне самоуправе у другим државама и са њиховим органима, као и са међународним асоцијацијама локалних власти, у складу с уставом и законом.

Евиденцију о сарадњи јединица локалне самоуправе из ст. 1. и 2. овог члана води министарство надлежно за послове локалне самоуправе у сарадњи са асоцијацијама градова и општина.

Евиденцију о сарадњи јединица локалне самоуправе из ст. 1. и 2. овог члана на територији територијалне аутономије, води надлежни орган територијалне аутономије у сарадњи са асоцијацијама градова и општина.

Члан 116.

Ради унапређења развоја локалне самоуправе и њене заштите, јединице локалне самоуправе могу оснивати асоцијације градова и општина.

Асоцијације градова и општина заступају интересе свог чланства пред државним органима, а посебно у поступку доношења закона и других аката од значаја за заштиту, унапређење и финансирање локалне самоуправе, као и других прописа од значаја за остваривање послова јединице локалне самоуправе.

VIII СИМБОЛИ И НАЗИВИ ДЕЛОВА НАСЕЉЕНИХ МЕСТА У ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 117.

Јединица локалне самоуправе може, у складу са статутом, имати своје симболе (грб и заставу) и свој празник.

Члан 118.

Симболи јединице локалне самоуправе могу се истицати само уз државне симболе.

У службеним просторијама органа јединице локалне самоуправе истичу се само државни симболи и симболи јединице локалне самоуправе.

Члан 119.

Симболи јединица локалне самоуправе морају се међусобно разликовати.

Члан 120.

Скупштина јединице локалне самоуправе утврђује називе улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места на својој територији.

Члан 121.

Скупштина јединице локалне самоуправе доставља статут и друге акте којима се уређују симболи, празници и називи улица, тргова и других делова насељених места министарству надлежном за послове локалне самоуправе, ради давања сагласности.

Ако садржина одредби статута јединице локалне самоуправе или других аката о симболима, празницима и називима делова насељених места не одговара историјским или стварним чињеницама, ако се њима повређују општи и државни интереси, национална и верска осећања, вређа јавни морал или ако нису у складу са одредбама члана 119. овог закона, министарство надлежно за послове локалне самоуправе одбиће, у року од 60 дана од дана пријема статута или другог акта из става 1. овог члана, давање сагласности на те одредбе статута или другог акта.

Ако се министарство надлежно за послове локалне самоуправе не изјасни у року из става 2. овог члана, сматраће се да је дата сагласност.

IX ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 122.

Скупштина јединице локалне самоуправе има право да пред надлежним уставним судом покрене поступак за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог прописа или општег акта, ако сматра да се тим актом повређују Уставом и законом утврђена права јединице локалне самоуправе.

Члан 123.

Скупштина јединице локалне самоуправе, односно председник општине (градоначелник) има право да Влади, односно органу територијалне аутономије поднесе захтев за преиспитивање права на одлучивање, кад оцени да је орган Републике или облика територијалне аутономије, одлучивао о питању из надлежности органа општине, односно града.

Захтев из претходног става овог члана подноси се у року од 30 дана од дана доношења прописа или другог акта.

Члан 124.

Јамчи се судска заштита права на локалну самоуправу против појединачних аката и радњи државних органа или органа територијалне аутономије којима је учињена повреда Уставом и законом гарантованих права јединице локалне самоуправе или се спречава учешће грађана у остваривању локалне самоуправе.

Члан 125.

Заштита права из члана 124. остварује се пред Управним судом.

Тужба се може поднети у року од 30 дана од достављања акта, односно учињене радње.

Управни суд може поништити акт из става 1. овог члана, забранити даље вршење радње или одбити захтев за заштиту права.

У спору за заштиту права, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима.

Јединица локалне самоуправе има право на накнаду штете настале актом, односно радњом државног органа или органа територијалне аутономије, кад Управни суд утврди да је постојала повреда права на локалну самоуправу.

Члан 126.

У јединици локалне самоуправе може се установити грађански бранилац (омбудсман) који штити индивидуална и колективна права и интересе грађана, тако што врши општу контролу рада управе и јавних служби.

О појавама незаконитог и неправилног рада којима се повређују права и интереси грађана, грађански бранилац упозорава управу и јавне службе, упућује им препоруке и критике и о томе обавештава скупштину јединице локалне самоуправе и јавност.

Управа јединице локалне самоуправе и јавне службе дужни су да грађанском браниоцу на његов захтев дају податке и информације од значаја за вршење његових овлашћења.

Грађанског браниоца поставља скупштина јединице локалне самоуправе из реда угледних и политички непристрасних личности, под условима и на начин утврђен статутом и другим општим актом.

Надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности грађанског браниоца уређује се статутом и другим општим актом.

Члан 127.

Скупштина јединице локалне самоуправе може образовати савет за развој и заштиту локалне самоуправе (у даљем тексту: савет) ради остваривања демократског утицаја грађана на унапређивање локалне самоуправе.

Чланови савета бирају се из реда грађана и стручњака у областима од значаја за локалну самоуправу.

Савет има право да подноси предлоге скупштини јединице локалне самоуправе у вези са унапређењем локалне самоуправе и заштитом Уставом и законом утврђених права и дужности јединица локалне самоуправе. Органи јединице локалне самоуправе, општинска управа и јавне службе у јединици локалне самоуправе, дужни су да се изјасне о предлозима савета.

Статутом јединице локалне самоуправе и актом о образовању савета утврђују се права и дужности, састав и начин рада и избора његових чланова.

Х ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 128.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 49/99 и 27/01), осим одредби чл. 120–162. о избору одборника скупштине општине, које ће се примењивати до доношења новог закона о избору одборника;

2) Закон о комуналним таксама и накнадама ("Службени гласник РС", бр. 11/92, 75/92, 52/93, 67/93, 28/94, 75/94, 53/95, 42/98 и 25/2000);

3) Члан 2. ст. 2. и 3. Уредбе о висини годишње накнаде за друмска моторна возила, тракторе и прикључна возила ("Службени гласник РС", бр. 40/93, 56/93, 84/93, 94/93, 112/93, 8/94, 21/94, 7/96, 9/96 и 8/2000).

Члан 129.

Општине и градови ускладиће своје статуте и друге опште акте са одредбама овог закона у року од три месеца од ступања на снагу овог закона.

Члан 130.

Одредбе овог закона о органима јединица локалне самоуправе примењиваће се од спровођења наредних избора за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе.

До почетка рада Управног суда његове надлежности, предвиђене овим законом, врши Врховни суд Србије, а после почетка рада Управног суда предмети се из Врховног суда Србије упућују у Управни суд.

Члан 131.

Посебан закон о граду Београду донеће се у року од шест месеци од ступања на снагу овог закона.

До доношења закона из става 1. овог члана на град Београд примењиваће се одредбе овог закона.

Члан 132.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".